

Candidatus *Phytoplasma ulmi* (EPPO-code: PHYFUL) (Elm yellows, Elm witches' broom)

Type organisme: Fytoplasma
EU-status: PZ-organisme; komt niet voor in Nederland (wel in veel EU landen)

1. Waardplanten

PZ-status: zie [Register beschermde gebieden](#) voor welke landen deze status geldt, en voor welke producten bijzondere eisen gelden.

Waardplanten zijn voornamelijk Ulmus-soorten; daarnaast komt de fytoplasma voor op onder andere *Zelkova serrata*. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht van de waardplanten. Houd er rekening mee dat er mogelijk nog andere waardplanten zijn.

2. Symptomen

De ziekte verstopt de zeevaten en veroorzaakt slechte groei, (lichte) bladvergeling, verwelking en heksenbezemgroei (Elm witches' broom). Ook de wortels kunnen afsterven. Afhankelijk van de soort en variëteit zijn de symptomen zwak of heftiger. Noord-Amerikaanse soorten zijn vatbaarder en vertonen in het algemeen heftiger symptomen (Elm yellows) dan de Europese soorten; de plant sterft vaak binnen enkele jaren. Bij Amerikaanse soorten is de aantasting ook te zien aan een donker verkleurde laag onder de bast.

Vergeeld blad als gevolg van *Candidatus Phytoplasma ulmi*. © Jelena Jovic, Inst. For Plant Protection & Environment, Serbia (EPPO).

Heksenbezemgroei als gevolg van *Candidatus Phytoplasma ulmi*. © Pennsylvania Dept. of Conservation, Natural Resources – Forestry. (Bugwood).

Gezond en vergeeld blad als gevolg van *Candidatus Phytoplasma ulmi*. © Wayne A. Sinclair, Cornell University (Bugwood).

Pleksgewijs vergeeld (ouder) blad als gevolg van *Candidatus Phytoplasma ulmi*. © Pennsylvania Depart. of Conservation, Natural Resources – Forestry (Bugwood).

Verkleuring in de zeefvaten (rechts) als gevolg van *Candidatus Phytoplasma ulmi*. © Wayne A. Sinclair, Cornell University (Bugwood).

Afgestorven wortels als gevolg van *Candidatus Phytoplasma ulmi*. © Wayne A. Sinclair, Cornell University (Bugwood).

3. Waarnemen

Wanneer en hoe waar te nemen

De eerste symptomen worden doorgaans zichtbaar tussen juli en september. Zie verder bij symptomen.

Waar komt het organisme voor

In Europa komt de fytoplasma vooral voor in Italië en delen van Frankrijk, Duitsland en Tsjechië. Tussen 2017 en 2019 is het voor het eerst in België aangetroffen. Klik [hier](#) voor een actueel overzicht waar het organisme voorkomt. Houd er rekening mee, dat ze mogelijk ook nog in andere landen voorkomt.

Soorten die erop lijken

De symptomen komen overeen met die van veel andere ziekten, waaronder virussen en bacteriën die eveneens de vaten verstoppen. Sommige symptomen lijken op gebreksziekten, zij het dat bij gebreksziekten bijvoorbeeld de bladvergeling vaak het eerst optreedt bij het jonge blad. Bij aantasting door *Candidatus Phytoplasma ulmi* is dit niet het geval.

4. Wat te doen?

Melden bij (vermoeden van) vondst

Dit organisme heeft een PZ-status; ze is echter niet bekend uit Nederland. Als u dit organisme aantreft of vermoedt op in Nederland geteeld materiaal, informeer uw keuringsdienst dan hierover. Zolang u dit organisme of symptomen ervan in uw teelt waarneemt of vermoedt, mag u alleen een plantenpaspoort zonder betreffende PZ-code afgeven.

Voorkomen van verdere verspreiding en bestrijding

Probeer eventueel besmette planten fysiek gescheiden te houden van andere planten, maar zonder deze te verplaatsen. Stem af met uw keuringsdienst welke handelingen u op dit materiaal kunt doen.

5. Meer informatie

Meer informatie kunt u vinden op:

- Informatie [ILVO](#) (België).
- Informatie [EPPQ](#).

6. Opmerkingen/aanvullingen

Heeft u een vraag, opmerking of aanvulling over deze informatie, stuur deze dan naar het [Klantcontactcentrum van de NVWA](#).